

LIETUVOS ŠVIETIMO PROFESINĖ SĄJUNGA
J. Jasinskio 9-413, 01112, Vilnius. Įm. kodas – 301351539
Tel/fax +370 52 130252 info@svietimoprofsajunga.lt www.svietimoprofsajunga.lt

LIETUVOS ŠVIETIMO ĮSTAIGŲ PROFESINĖ SĄJUNGA
J. Jasinskio g. 9-400, 01112, Vilnius. Įm. kodas – 30167576
Faksas 8 444 74375, mob. tel. 8 647 16443, info@lsips.lt www.lsips.lt

LIETUVOS MOKYTOJŲ PROFESINĖ SĄJUNGA
J. Jasinskio g. 9-402, 01112, Vilnius. Įm. kodas – 190775810
Tel. 8 612 95675, lmeps@takas.lt, www.lmeps.lt

LR Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkui Raimondui Paliukui
LR Seimo Darbo partijos frakcijos seniūnui Kęstučiui Daukšui
LR Ministrui Pirmininkui Algirdui Butkevičiui
LR švietimo ir mokslo ministrei Audronei Pitrenienei
LR socialinės apsaugos ir darbo ministrei Algimantai Pabedinskienei

K R E I P I M A S I S
DĖL SAUGIOS APLINKOS ŠVIETIMO ĮSTAIGOSE UŽTIKRINIMO
2016-04-25
Vilnius

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinta teisė į saugias ir sveikas darbo sąlygas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, plėtodamas doktriną, šią teisę išaiškino ne tik kaip žmogaus teisę, bet ir kaip valstybės pareigą nustatyti tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį būtų sudarytos teisinės prielaidos įgyvendinti šią teisę. Kaip pažymėjo Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, tai darydama, valstybė kartu privalo nustatyti ir veiksmingus šios konstitucinės teisės įgyvendinimo kontrolės mechanizmus (LR Konstitucinio Teismo 2008 m. balandžio 29 d. nutarimas ir 2009 m. rugsėjo 2 d. nutarimas).

Lietuvos švietimo įstaigų profesinė sąjunga (LŠIPS) ir Lietuvos švietimo profesinė sąjunga (LŠPS), kartu su LR Seimo Darbo partijos frakcija, reaguodamos į didėjantį psichologinio ir fizinio smurto prieš mokytojus proveržį bei patyčių augimo tempus, įvertindamos, kad dabartiniai šalies įstatymai ir prevenciniai projektai prieš smurtą ir patyčias švietimo įstaigose nesukuria saugių sąlygų švietimo įstaigose bei įvertinę LR Vyriausybės programos 180 p. ir 186 p. nuostatas dėl saugių sąlygų sukūrimo tiek mokytojams, tiek mokiniams, didinant tėvų atsakomybę bei priimant atitinkamus teisės aktus, atliko tyrimą ir įvertinę tyrimo rezultatus, 2014 m. balandžio 16 d. LR Seime surengė nacionalinį pedagogų forumą „Lietuvos švietimas Europos Sąjungos kontekste: kaip užtikrinti racionalų finansavimą ir saugią mokyklą“, kuriame buvo priimtas memorandumas dėl šių problemų sprendimo.

Memorandumas, kartu su atlikto tyrimo rezultatais, kurie parodė, kad 70 proc. šalies pedagogų patiria įvairų smurtą darbo vietoje, buvo išsiųstas LR Vyriausybei ir LR Švietimo ir mokslo ministerijai, bet gauti atsakymai iš valstybės institucijų buvo formalus pobūdžio ir esminių veiksmų nebuvo imtasi. Pastarojo

meto smurto prieš mokytojus ir mokinius įvykiai šalies švietimo įstaigose atkreipė žiniasklaidos ir visuomenės dėmesį į tai, kad mokytojai ir mokiniai nėra apsaugoti nuo smurto bei patyčių.

Tenka konstatuoti faktą, kad dabartiniai teisės aktai, rekomendacijos ir įvairios prevencinės priemonės nėra efektyvūs, sprendžiant šią opią problemą. Akivaizdu, kad didėjantis tyčinis, agresyvus ir įžūlus nemažos dalies mokinių elgesys mokytojų ir bendramokslų atžvilgiu griaua ugdymo procesą, neleidžia mokytojams užtikrinti tinkamos ugdymo kokybės ir pažeidžia kitų asmenų garbę ir orumą bei didina psichologinį ir fizinį stresą.

Profesinės sąjungos atkreipia dėmesį, kad susiklosčiusi situacija švietimo įstaigose negali būti toliau toleruojama, nes nesukuriamos teigiamos prielaidos siekti geresnės ugdymo kokybės, neužtikrinamos galimybės mokiniams įgyti pakankamai žinių, gebėjimų ir kompetencijų, o tai daro neigiamą įtaką jų būsimai karjerai ir visam gyvenimui.

LŠĮPS, LŠPS ir Lietuvos mokytojų profesinė sąjunga (LMPS) pabrėžia, kad dėl nesaugios darbo aplinkos, nepakankamų socialinių garantijų ir menko švietimo finansavimo, mokytojo profesija praranda savo prestižą, todėl perspektyvus ir gabus jaunimas nesirenka šios specialybės, todėl visoje šalyje pradeda trūkti mokytojų.

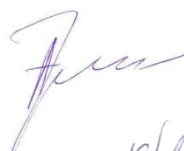
LŠĮPS, LŠPS ir LMPS reaguodamos į dabartinę situaciją ir siekdamos užtikrinti saugias darbo ir mokymosi sąlygas, pakartotinai kreipiasi į šalies valdžios institucijas, reikalaujamos tobulinti įstatyminę bazę dėl saugių sąlygų sukūrimo švietimo įstaigose, vykdant LR Vyriausybės programą švietimo politikos srityje bei pasinaudojant gerąja ES šalių (pvz. Estijos) patirtimi.

Profesinės sąjungos taip pat siūlo Vyriausybei rimtai atsižvelgti į Europos Komisijos išvadas dėl ES švietimo politikos, kuriose konstatuojama, kad švietimas yra būsimo Europos ekonomikos gyvybingumo pagrindas, skatinantis valstybių progresą, o aukšti ugdymo pasiekimai priklauso ne tik nuo mokytojų kompetencijos, bet ir nuo sukuriamų darbo ir mokymosi sąlygų.

Lietuvos švietimo įstaigų profesinės sąjungos pirmininkas

 Eugenijus Jesinas

Lietuvos švietimo profesinės sąjungos pirmininkas

 Audrius Jurgelevičius

Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos pirmininkė

 Jūratė Voloskevičienė